

Lokaal overleg kinderopvang

Stad Menen

BELEIDSPLAN 2008-2013

Goedgekeurd door het lokaal overleg kinderopvang dd. 14/11/2007
Goedgekeurd door de Gemeenteraad dd. xx/xx/2007

Contactpersoon:
Stedelijke Jeugddienst
056/529.230
Jeugddienst@menen.be

I. LOKAAL OVERLEG KINDEROPVANG

In het najaar van 2003 ging het Stadsbestuur zich bezinnen over haar positie binnen de wittevlekkenlijst van Kind en Gezin. Deze lijst geeft het tekort aan opvangplaatsen aan binnen de stad tov andere steden en gemeenten, rekening houdende met bepaalde wegingscoëfficiënten, zoals de kansarmoedegrade.

Omwille van de hoge score binnen de wittevlekkenlijst nam het College van Burgemeester en Schepenen Kind en Gezin onder de arm om in een eerste fase tot een inventarisatie van het probleem te komen.

Op 27/11/2003 werd een informatiebijeenkomst gehouden voor de verschillende relevante lokale actoren mbt kinderopvang. Daartoe werd heel ruim uitgenodigd: lagere scholen, vriendenkringen en oudercomités, jeugdraad en jeugddienst, zelfstandige en gesubsidieerde opvanginitiatieven, OCMW- en stadsbestuur, beschutte werkplaats, Kind en Gezin, werkwinkel, buurtdiensten, bijzondere jeugdbijstand, schoolopbouwwerk...

Op deze infobijeenkomst mochten we een 34-tal mensen ontvangen. Gezien de grote interesse om rond kinderopvang een stedelijk beleid te ontwikkelen, werd dan op 19/01/04 het Lokaal Overleg Kinderopvang opgericht.

Al snel werd duidelijk dat er nood was aan een inventaris van de verschillende opvanginitiatieven binnen de stad. Deze is er heel snel gekomen en wordt aangeboden in een aantrekkelijke brochure!

Doelstellingen

De doelstelling van het lokaal overleg is

- te komen tot een betere afstemming tussen de opvanginitiatieven
- werken aan kwaliteitsverbetering
- het bieden van informatie naar de doelgroep
- adviseren van de stad bij het beleidsdomein kinderopvang
- adviseren van Kind en Gezin

2. WERKING LOKO

2.1. SAMENSTELLING

2.1.1. Ledenlijst

Aanbodzijde	
Ann Denturck	Tantan
Charlotte Dumortier	't Sloeberke
Cathy Viaene	DOG Reddie Teddie
Kathleen Bogaert	Wieltjeshove
Benny Tarras	VBS De Stap
Stéphanie Reynaert	MC Robbedoeske
Stefanie Huys	MC Robbedoeske
Rosaline Soen	BS Ter Molen
Katleen Slembrouck	OCMW Menen
Nathalie Vancalbergh	MC 't Pimpeloentje
Jacques Dufourmont	VBS Ons kasteeltje
	GBS Lauwe
Carine Favoreel	BSGO Menen-West
Paul Vercruysse	De kleine prins
Filip Lein	MC Harlekijn
Ivan Dewulf	Blijdhove
Veerle Noppe	De Stap
Vraagzijde	
Alexander Vermeersch	BW 't Veer
Jan Hespel	Lokale werkwinkel
Isabel Muylle	Schoolopbouwwerk
Marijke Ducatelle	BW 't Veer
Karin Missiaen	Inloopteam
Yves Trappeniers	BSGO Menen-West - vriendenkring
Pol Matton	UNIZO
Beleid	
Berence Bogaert	Schepen Sociale Zaken
Petra Vandamme	OCMW Menen
Claude Vancoillie	OCMW Menen - Voorzitter
Kathy Swertvaegher	Gemeenteraadslid

2.1.2. Voorzitter

Christine Kesteloot werd als voorzitter opgevolgd door Carine Devos, verantwoordelijke, dienstenchequebedrijf Vzw Octo-Poets, gevestigd in de Werkwinkel.

2.1.3. Secretaris

Een medewerker van de jeugddienst is secretaris van het LOKO.

2.1.4. Kind en Gezin

De afgevaardigde van Kind en Gezin is Nele Vandenbrande.

2.2. Sructuur

2.2.1. Stuurgroep

De stuurgroep van het LOKO bestaat uit de voorzitter, de secretaris, de schepen van sociale zaken, de afgevaardigde van Kind en Gezin en een vertegenwoordiger van het OCMW.

2.2.2. Werkgroepen

Er werd in 2003 een werkgroep opgericht die zich bezighield met de voorbereiding van het vorige beleidsplan.

Vanuit deze werkgroep ontstonden bovendien twee nieuwe werkgroepen: één was actief rond de BKO's binnen het lager onderwijs, één was actief rond de zelfstandige en gesubsidieerde opvanginitiatieven. De vragen en knelpunten van de zelfstandige en gesubsidieerde opvangsector liggen immers elders dan die van de buitenschoolse opvang.

Deze werkgroepen werden samengeroepen door de afgevaardigden van de werkgroep beleidsplan en werden hierbij ondersteund door leden van de stuurgroep.

Verder werd een werkgroep rond toegankelijkheid in het leven geroepen. Die bestond uit mensen vanuit het schoolopbouwwerk en het inloopteam. In deze werkgroep werd dezelfde bevraging gebruikt als tijdens de telefonische enquêtes. Deze werkgroep werd ook ondersteund door iemand van de stuurgroep.

Door de gemeenteraadsverkiezingen en de drukte op het OCMW, werkwinkel en jeugddienst vond de laatste vergadering plaats in juni 2006.

BESLUITEN

- Structuur LOKO werkt het laatste jaar niet optimaal; er moet een nieuwe dynamiek komen in de stuurgroep (en werkgroepen) van het LOKO
- Oudercomités en de gezinsbond zijn in de samenstelling van het LOKO ondervertegenwoordigd.
- Niet alle scholen staan even positief tegenover het LOKO.

3. BASISAANBOD

Het basisaanbod omvat kinderopvang van 7 tot 18 uur, aangeboden door onthaalouders, diensten voor opvanggezinnen, mini-crèches en kinderdagverblijven. Ook buitenschoolse opvang is hierbij inbegrepen.

3.1. Aanbodzijde

3.1.1. Sociale kaart en parameters

Jaarlijks wordt een inventarisatie gemaakt van alle opvanginitiatieven. Deze inventaris werd vertaald naar een brochure. Deze overzichtsbrochure wordt aangeboden op de jeugddienst, andere stadsdiensten, werkwinkel en via de website van de stad, ze kan ook telefonisch aangevraagd worden; ze wordt permanent bijgewerkt, ze wordt regelmatig opgevraagd. Belangrijke conclusies uit deze brochure is dat er een divers aanbod is aan dagopvang in Menen.

Daarnaast bieden 14 lagere scholen voor- en naschoolse opvang aan en is er binnen elke deelgemeente een speelpleinwerking actief met ruime openingsuren.

Lauwe: Speelpleinwerking d'n Speelveugel, Hoeve Delaere te Lauwe.
Opvang tijdens krokus-, paas- en zomervakantie van 7 tot 18u.

Menen: Speelpleinwerking d'n Molshoop, Zuidstraat te Menen.
Opvang tijdens de paas- en zomervakantie van 7 tot 18u.

Rekkem: private Speelpleinwerking 't Skepke, jeugdlokalen Lauwestraat.
Opvang tijdens herst-, krokus-, paas- en zomervakantie (met onderbreking).

3.1.2. knelpunten en verwachtingen

- Inventarisatie buitenschoolse opvang

Op 8/03/04 werd een vergadering belegd met de verschillende directeurs basisonderwijs te Menen om te peilen naar hun verwachtingen tov het LOKO.

Toen bleek dat de verschillende scholen voor de opvang met PWA-krachten werkten, die geen opleiding kregen voor het opvangen van kinderen; anderen hebben contractuele krachten aangeworven om de opvang te doen.

De afgelopen jaren zijn er verschillende specifieke opleidingen geweest voor PWA-krachten, die de opvang organiseren in scholen.

Tijdens deze bijeenkomst werd gepolst of één (of verschillende) gecentraliseerde opvanginitiatief gewenst is. Daarbij waren de bedenkingen nogal divers. De meerderheid van de directeurs vond zo'n gecentraliseerde opvang gunstig. Het zou hen ontslaan van een bijkomende taak waardoor ze meer tijd kunnen investeren in hun pedagogisch project.

De gemeentescholen en Blijdhove behouden liever hun opvanginitiatief. Voor GBS Rekkem kost het quasi geen extra tijd deze service op te zetten en levert het een return op. GBS Lauwe vindt het wél de taak van de school in opvang te voorzien. Mocht er een gecentraliseerde opvang komen, dan nog liefst in een schoolgebouw, zodat de faciliteiten van de school (materiaal, copiemachine,...) kunnen gebruikt worden. Ook het pedagogische kader van de school (duidelijkheid en structuur) pleit voor opvang in het schoolgebouw zelf.

Andere directeurs pleiten voor gecentraliseerde opvanginitiatieven buiten hun scholen die kwalitatief wordt uitgebouwd; om elkaar geen concurrentie aan te doen. Ze pleiten dan voor gecentraliseerd vervoer naar hun scholen.

Als besluit kan gesteld worden dat het water tussen de directies om te komen tot gecentraliseerde opvang nog te diep is. Indien een aantal scholen niet willen meestappen in een IBO, willen sommigen ook liever hun opvangsysteem behouden. Anderen willen wel instappen in een centraal initiatief, los van de deelname van anderen. Het gaat hierbij over een netwerkoverschrijdend initiatieven die doorgaan in de neutrale gebouwen. Bij de laatste toekenning van IBO plaatsen door Kind en Gezin werd bovendien het maximum aantal plaatsen per gemeente beperkt tot 42.

Geografisch is I centraal opvanginitiatief voor de hele gemeente niet haalbaar.

Het voorstel kwam om gekwalificeerd personeel aan te werven; en op die manier de BKO binnen de scholen te laten.

Daarom werden de afgelopen jaren opleidingen voorzien voor de PWA-krachten.

Zoals infra aangegeven zal de klemtoon dan eerder komen op een kwalitatieve opvang in de scholen zelf.

Naast de scholen zijn er ook een aantal ander opvanginitiatieven die buitenschoolse kinderopvang organiseren.

- Inventarisatie dagopvang

Uit de inventaris kan men stellen dat het aanbod binnen de zelfstandige sector voldoende is. De initiatieven om de prijzen –ook het inschrijvingsgeld- op elkaar af te stemmen is niet ten volle geslaagd.

- Bekendmaking van het aanbod

Het afhalen van de brochure op de jeugddienst is niet voor iedereen evident;

De dienst bevolking van de stad zorgt ervoor dat iedere nieuwe inwoner van Menen en dat bij iedere geboorteaangifte deze brochure wordt overgemaakt.

De brochure wordt gebruikt door mini-crèches als middel op zoek naar alternatieven wanneer een initiatief volzet is;

3.2. Vraagzijde

3.2.1. Sociale kaart en parameters

Uit gegevens van het NIS² blijkt dat het geboortecijfer voor Menen licht dalend is en overeenkomt met de tendens in de regio.

Op 31 december 2003 telde Menen 32.139 inwoners. Het aantal inwoners van Menen neemt af. In de periode van 1982 tot 2002 daalt de bevolking in Menen met 2,5 %. De laatste jaren lijkt er een kentering te komen in deze bevolkingsafname.

De Menense bevolking is verspreid over 3 deelgemeenten. In de deelgemeente Menen woont 60 % van de bevolking, in Lauwe 25 % en in Rekkem 15 %. Het is opvallend dat de bevolkingsafkalving vooral in de kernstad Menen te situeren is, het bevolkingsaantal in Lauwe neemt toe dat van Rekkem bleef de voorbije jaren vrij stabiel.

Bevolkingsevolutie 1977 – 2002							
	1977	1982	1987	1992	1997	2002	2006
Menen		20.711	20.314	19.753	19.396	19.501	19.622
Lauwe		7.755	7.606	7.971	8.061	8.165	8.346
Rekkem		4.746	4.768	4.792	4.711	4.745	4.468
TOTAAL	34.283	33.212	32.688	32.516	32.168	32.411	32.436

Minder dan één derde van de bevolking van Menen behoort tot de categorie jeugd (0-25 jaar): 9.576 van de 32.436 inwoners, dit is 30 % van de bevolking.

De verdere verdeling in leeftijdscategorieën levert de volgende resultaten op:

Bevolkingssamenstelling: 0 – 25 jaar	
Leeftijd	Totaal
0 - 6 jaar	2.390
7 - 12 jaar	2.277
13 - 25 jaar	4.909
Absoluut totaal	9.576
Relatief aandeel jeugd in totale bevolking van de deelgemeente	30%

Aansluitend bij de bevindingen uit de algemene bevolkingcijfers van de stad valt op dat de tendensen tot ontgroening zich verderzetten.

De territoriale spreiding van de jeugd over Menen, Rekkem en Lauwe toont dat de jonge bevolkingsgroep (0-20 jaar) zich relatief meer te Lauwe bevindt. Rekkem en Menen scoren gelijk.

Vanuit Kind en Gezin werd een wittevlekkenlijst opgesteld die een rangordening geeft van het tekort aan opvangplaatsen in de gemeenten.

3.2.2. Knelpunten en verwachtingen

Uit de telefonische bevraging van 2004 bleek dat de vraag naar bijkomende plaatsen niet zo groot was. Hierbij dienen evenwel de kanttekeningen in rekening genomen te worden die eigen zijn aan een telefonische bevraging.

a. BESLUITEN

- Opvangaanbod 0-3 jarigen: er is geen tekort aan opvang voor werkende ouders; binnen de zelfstandige opvangsector zijn er voldoende opvangplaatsen beschikbaar; aan gesubsidieerde opvangplaatsen is een tekort;
- In het zomerverlof, kerst en paasvakantie ervaren ouders weinig problemen rond opvang zoeken;
- Op brug- en pedagogische studiedagen, tijdens de herfst en Krokusvakantie verloopt de zoektocht naar opvang moeilijk. Daarom bieden bepaalde scholen opvang aan op pedagogische studiedagen.

- Vele scholen bieden een BKO aan; de meeste willen dit liever los van hun school, gezien het niet tot hun (kern)taak behoort, maar gezien de concurrentie tussen de scholen willen ze die behouden; de gemeentescholen hebben een bloeiende BKO die een visitekaartje is; en dat willen ze graag zo houden; de andere scholen vinden het niet hun taak een BKO te organiseren. Financieel en pedagogisch zouden ze hun middelen liever in onderwijs investeren; en minder in de randactiviteiten, zoals opvang;
- Er is een tekort aan opvang voor +12 jarigen
- De brochure van kinderopvang is goed, maar de verspreiding ervan kan nog beter verlopen.

4. VERRUIMD AANBOD

Op het basisaanbod kunnen verschillende opvangfuncties geënt worden, waardoor het aanbod verruimd wordt. Op deze manier wordt een antwoord geboden op bijzondere noden zoals flexibele opvang, urgentie- en occasionele opvang, opvang van kinderen met specifieke zorgbehoefte en van zieke kinderen. Daarnaast kan het aanbod toegankelijker gemaakt worden door onder andere rekening te houden met diversiteit.

4.1. AANBODZIJDE

4.1.1. Sociale kaart en parameters

- In de brochure kinderopvang werden de verschillende initiatieven van mutualiteiten opgenomen met opvang van zieke kinderen
- De specifieke mogelijkheden per onthaalouder (zie bijlage folder)

4.1.2. Knelpunten en verwachtingen

Er bestaat een tussenkomst van het OCMW voor mensen die binnen bepaalde steunbarema's vallen; deze tussenkomst geldt enkel voor de gesubsidieerde sector en voor tijdelijke opvang bij zelfstandigen, wanneer de gesubsidieerde volgeboekt zijn.

Als knelpunten worden naar voor geschoven: opvang van zieke kinderen, weekendopvang, probleem van facultatieve en schoolvrije dagen, enkel flexibele opvang bij 't pimpeloentje.

4.2. VRAAGZIJDE

4.2.1. Sociale kaart en parameters

Cijfers Kind en Gezin en jeugdspecifieke kansarmoede-indicatoren

In onderstaande tabel treft u het aantal geboortes aan voor Menen van 1997 tot 2002, enkele omliggende gemeenten en West-Vlaanderen. Daarnaast het aantal kinderen geboren in kansarmoede en het percentage.

De criteria voor het bepalen of een kind in een kansarmoede-situatie geboren wordt zijn de volgende:

- Maandinkomen van het gezin
- Opleiding van de ouders
- Ontwikkeling van de kinderen in het gezin
- Arbeidssituatie van de ouders
- Huisvesting
- Gezondheid

	1998	KA	%	1999	KA	%	2000	KA	%	2001	KA	%	2002	KA	%	2005	KA	%
Kortrijk	796	41	5.15	710	34	4.79	776	48	6.18	727	47	6.46	720	60	8.33	760	56	7.4
Wevelgem	329	8	2.43	325	18	5.54	338	10	2.95	340	16	4.71	308	9	2.92	294	11	3.9
Menen	352	48	13.6	319	49	15.3	317	63	19.8	309	56	18.1	309	67	21.6	335	49	14.6
Wervik	207	5	2.42	220	13	5.91	175	3	1.71	187	10	5.35	178	8	4.49	186	12	6.2
West-Vl.	11679	476	4.07	11227	529	4.71	11253	553	4.91	10902	606	5.56	10491	559	5.33	11170	491	4.4

(KA = Kansarmoede)

Het aantal geboortes kent een dalende tendens.

Na een jarenlange stijging van het aantal geboortes in kansarme gezinnen. Is er nu ook een daling vast te stellen bij het aantal kinderen geboren in kansarme situatie: van 21.6% in 2002 tot 14.6% in 2002.

Menen scoort tov de omliggende gemeenten duidelijk veel hoger. Ook tov het West-Vlaamse gemiddelde is er een zéér grote afwijking; vier keer meer dan gemiddeld worden in Menen kinderen in kansarme milieus geboren.

Verder zijn er ook 8 jeugdspecifieke kansarmoede-factoren. In onderstaande tabel worden ze opgenoemd en wordt Menen vergeleken met een aantal omliggende gemeenten en het Vlaams gemiddelde.

Jeugdspecifieke kansarmoede-indicatoren					
Gemeente	Menen	Kortrijk	Wevelgem	Wervik	Vlaandere n
Jongeren 0-25	0,54%	1,21%	0,55%	0,30%	100 %
Allochtone ki/jo uit niet – rijke landen	0,21%	1,54%	0,16%	0,04%	100 %
Jongeren in bijzondere jeugdbijstand	0,86%	2,05%	0,54%	0,62%	100 %
Langdurig jonge UV werklozen	0,59%	1,27%	0,32%	0,34%	100 %
Kinderen uit kansarme gezinnen	1,33%	1,50%	0,37%	0,31%	100 %
Leerlingen buitengewoon onderwijs	0,90%	1,42%	0,62%	0,43%	100 %
Leerlingen deeltijds beroeps	0,85%	1,85%	0,68%	0,39%	100 %
Leerlingen voltijds beroepsonder wijs	0,65%	1,14%	0,56%	0,33%	100 %
Bestaansmini mumtrekkers <25j + Kinderen BM	0,82%	2,55%	0,30%	0,16%	100 %
gemiddeld	0,75%	1,61%	0,46%	0,33%	100%

Cijfers op zich vertellen niet alles. De combinatie van de cijfers van Kind en Gezin en de jeugdspecifieke kansarmoede-indicatoren bevestigen op zijn minst de subjectieve indruk dat het algemeen sociaal-economisch profiel van de stad Menen met betrekking tot kinderen en jongeren in negatieve zin afwijkt.

Het beeld dat hier geborsteld wordt is niet volledig zonder twee belangrijke nuances aan te brengen:

Bij het etiket van ‘Menen als probleemstad’ moeten verschillende nuances aangebracht worden. Er zijn inderdaad een aantal gebieden waar zich een concentratie toont van ‘problemen’, maar dit beeld is verschillend per wijk, per deelgemeente, per gezin.

In de loop van de voorbije jaren zijn een aantal projecten opgezet, ook naar jongeren, die op een offensieve manier aan deze problemen werken.

4.2.2. Knelpunten en verwachtingen

Bij de opmaak van dit beleidsplan werd vastgesteld dat de ouders met een laag inkomen een moeilijk te bereiken doelgroep zijn. Bij de telefonische enquête werden weinig mensen bereikt binnen kwetsbare milieus.

Uit de gesprekken uit het verleden kwam voornamelijk naar voor dat er een gebrek is aan informatie over opvangmogelijkheden; een nood aan opvang in de buurt en dat er een gevoel bestaat van anders-zijn en uitsluiting.

4.3. BELEIDSKADER EN PLAATSELIJKE BELEIDSACTOREN

Er bestaan in het OCMW van Menen een aantal specifieke vormen van bijstand, die vrij toegankelijk en cumulatief zijn voor mensen die in een hoge mate bestaansonzekerheid ervaren. Als mensen beneden een bepaalde inkomensgrens zitten, komen ze in aanmerking voor een aantal tegemoetkomingen.

Wie als alleenstaande met kinderlast het leefloon ontvangt of opgenomen is in de steunschaal met een huur- en/of energietoelage en in een voltijdse job stapt, maakt aanspraak op een tegemoetkoming voor kinderopvang van 75 euro per maand voor het eerste kind tot de dag van toelating tot de school, 50 euro per maand vanaf het 2e kind. Dit automatisme geldt enkel voor gesubsidieerde kinderopvang. In geval van andere dan gesubsidieerde opvang oordeelt het bijzonder comité per individueel dossier. Rechtstreekse betaling aan de opvang.

De kosten kinderopvang worden integraal betaald voor de periode dat een leefloner een opleiding in functie van arbeidsbegeleiding volgt, voor zover deze kosten niet worden ten laste genomen door een andere instantie (vb. VDAB).

4.4. BESLUITEN

- De maatschappelijke kwetsbaarheid van kinderen en jongeren is een reëel probleem: de cijfers omtrent het aantal kinderen die geboren worden in een kansarm gezin, het aantal minderjarigen in de bijzondere jeugdbijstand en het aantal leerlingen in buitengewoon, deeltijds en beroepsonderwijs bevestigen dit beeld;
- In de voorbije jaren zijn verschillende initiatieven genomen in Ter Beke rond huisvesting, tewerkstelling, opbouwwerk en hulpverlening. Er werden ook initiatieven genomen naar kinderen en jongeren uit de buurten. Ook kinderopvang speelt hierin een rol door het aanbieden van opvoedingsondersteuning en het uitwerken van een sociaal weefsel.
- Via het OCMW is een budget beschikbaar voor mensen die moeilijk opvang kunnen betalen; de prijzen binnen het aanbod voor zelfstandigen zijn voor gezinnen met een laag inkomen te hoog;
- De Gezinsbond staat in voor occasionele opvang;
- Voor de opvang van zieke kinderen kan men terecht bij de mutualiteiten;
- Na het wegvallen van Dopey is er geen aanbod meer in Menen voor kortstondige, occasionele opvang van kinderen;

- Het gebrek aan informatie voor kwetsbare groepen speelt voor het zoeken naar opvang nog sterker; dit uit zich in het feit dat het afhaken van de brochure op de jeugddienst niet voor iedereen evident is; dat de mogelijkheid om de prijs te berekenen niet altijd even gekend is –wat de mythe dat kinderopvang duur is in stand houdt en dat er weinig aandacht wordt besteed aan het informeren van anderstaligen.
- Op een vergadering met werkers die actief zijn binnen de etnisch culturele minderheid werd de brochure toegelicht en verdeelt.
- Het is moeilijk om occasionele opvang te vinden voor mensen die opleiding willen volgen, die willen gaan werken op korte termijn of die onregelmatig (interim) werken;
- Een nieuw onderzoek van de opvanginitiatieven dringt zich op.

|

5. KWALITEIT EN AFSTEMMING

Kwaliteit leveren is een gemeenschappelijk doel van alle kinderopvangvoorzieningen die gestalte geven aan het basisaanbod en het verruimde aanbod. Dit kan bereikt worden door kwaliteitszorg en kwaliteitsbewaking. Een van de basisvereisten voor kwaliteit binnen de kinderopvangsector is continuïteit. Afstemming tussen de verschillende leefomgevingen kan aanzienlijk bijdragen tot deze continuïteit en dus tot de kwaliteit.

5.1. AANBODZIJDE

Kinderopvang en het vrijetijdsaanbod

Zowel binnen de BKO als binnen de zelfstandige en gesubsidieerde opvang wordt aandacht besteed aan de web- en nestfunctie. Principe hierbij is dat kinderen die naar de opvang moeten aan het vrijetijdsaanbod kunnen deelnemen. Het opvanginitiatief is het nest waar het kind verblijft. Vanuit dit nest wordt een web geweven naar initiatieven waar het kind tijdens de opvang naar toe kan: sportvereniging, academie, 't kleurpaletje (woensdagnamiddagprogramma jeugdcentrum), grabbelpas, 't Filoetje...

Uit het Jeugdbeleidsplan 2008-2010 blijkt dat er een gevarieerd vrijetijdsaanbod is binnen de gemeente.

Menen kent een ruim aanbod van jeugdbewegingen, zowel in de centrumgemeente als in de deelgemeenten.

Vanuit het jeugdcentrum worden verschillende jeugdwerkingen opgezet: speelpleinwerking in Lauwe en Menen, Grabbelpas, 't Filoetje voor kleuters, MobSpel (Mobiële Spelanimatie) in de wijken. Op woensdagnamiddagen is er 't kleurpaletje, een werking die plaats vindt in verschillende wijken van de stad.

Te Rekkem wordt een private speelpleinwerking georganiseerd.

Daarnaast is er de Stedelijke Academie voor Muziek en Woord, de Stedelijke Academie voor Beeldende Kunsten en Jeugdmuziekatelier Rekkem.

Kwaliteit van de buitenschoolse opvang

Scholen die BKO organiseren wijzen op de kwaliteit van de opvang die beter kan. Voor de meeste scholen is het 'beredderen' om de opvang te organiseren. De knelpunten situeren zich voornamelijk rond personele en infrastructurele ('huiselijke sfeer') ondersteuning;

Momenteel wordt voor de invulling van het personeel beroep gedaan op PWA's van de Lokale Werkwinkel. De Sint-Jansschool stelde in 2004 een kinderverzorgster aan voor de naschoolse opvang. De kosten werden gedragen door de scholengemeenschap. Sinds juli 2007 is er een pilootproject lopende in de Sint-Jansschool. De Vlaamse gemeenschap subsidieert dit piloot project, die bestaat uit de organisatie van een buitenschoolse kinderopvang door Kind en Gezin in de gebouwen van de School. Concreet wil dit zeggen dat Wieltjeshove personen opvang laat organiseren in de school. De school beschikt ook nog altijd over een naschoolse opvang voor korte opvang na school. Dit project zal op het einde van het schooljaar bekeken worden

Door de opleiding die het PWA personeel kreeg zijn de PWA's beter pedagogisch onderlegd, en is de continuïteit ook verbeterd.

Opvang van kinderen van 2.5 tot 12 jaar in één en dezelfde groep kan niet kwaliteitsvol gebeuren.

Enkele schooldirecties zijn vragende partij voor een netoverschrijdende samenwerking rond BKO.

Kwaliteit in de dagopvang

- Brandveiligheid: dure zaak om alles in orde te stellen. Er is heel wat onduidelijkheid binnen de verschillende initiatieven omtrent wat vereist is. Normering van de brandweer komt blijkbaar niet overeen met die van K&G.
- De speel-loko-theek is sinds eind 2006 niet meer actief
- en dit omdat er weinig gebruik van gemaakt werd door de opvanginitiatieven
- Vraag naar specifieke parkeerplaatsen voor opvanginitiatieven om kdn veiliger te kunnen afzetten (bv. Robbedoeske), of onderbroken gele lijn (is enkel voor laden en lossen...)

5.2. VRAAGZIJDE

Uit de telefonische enquête van 2004 bleek dat de ouders over het algemeen geen problemen ervaren met de kwaliteit van de opvangvoorzieningen. Er werden verder geen specifieke initiatieven genomen rond hoe de kwaliteit door de vraagzijde ervaren wordt.

5.3. BESLUITEN

- Vanuit de verschillende opvanginitiatieven wordt reeds aandacht besteed aan de web- en nestfunctie (vervoer naar zwembad,...); dit kan nog verder uitgewerkt worden;
- De scholen bieden heel wat kinderopvang aan maar beschikken niet over de mogelijkheid om de kwaliteit ervan verder uit te bouwen. Het PWA personeel die in de scholen actief is, geniet van een specifieke opleiding. Maar er is vraag naar een opvolgingscursus.
- Het overleg tussen de verschillende dagopvangvoorzieningen geeft aan dat ook hier vanuit het lokaal overleg en de stad initiatieven kunnen genomen worden ter ondersteuning.
- Quasi alle actoren rond opvang vragen vorming rond bepaalde thema: kinderpacticatie, kwaliteitshandboeken, personeel, omgang met kinderen, infrastructuur, vorming, veiligheid en gezondheid, verplaatsingen, inrichting, ouderparticipatie,...

6. BESLUITVORMING

In dit deel worden de conclusies neergelegd van de analyse van de vraag, aanbod en beleidstrends. Deze zullen de basis vormen voor de uitbouw van de kinderopvang in de gemeente.

6.1. DIVERSITEIT EN TOEGANKELIJKHEID

- Prijzen zijn voor gezinnen met lage inkomens te hoog
- Er is te weinig informatiedoorstroming
- De lokale werkwinkel ervaart moeilijkheden als op korte termijn opvang moet gevonden worden voor mensen die werk vinden of een opleiding willen volgen
- De ouders met een laag inkomen is een moeilijk te bereiken doelgroep
- Er zijn verschillende uitsluitingmechanismes aan de gang. Maar welke en hoe die werken zijn niet altijd duidelijk.
-

6.2. INFORMATIE EN COMMUNICATIE

- Brochure wordt gebruikt door mini-crèches als middel op zoek naar alternatieven
- Er is geen informatie-uitwisseling tussen alle soorten initiatieven
- Afhalen van de brochure op de jeugddienst is niet voor iedereen evident
- De instrumenten om de prijs van opvang te berekenen zijn niet gekend
- Occasionele, crisisopvang en opvang zieke kinderen is te weinig gekend (gezinsbond, mutualiteit)
- De brochure met het overzicht van opvanginitiatieven bestaat: ze wordt regelmatig opgevraagd, ze wordt permanent bijgewerkt, ze is ter beschikking op de jeugddienst, werkwinkel en op de website van de stad, ze kan telefonisch of per mail aangevraagd worden. Maar de verdeling kan geoptimaliseerd worden.
- Bij inschrijving van pas geboren kinderen op de bevolkingsdienst wordt automatisch een brochure kinderopvang aangeboden. De vraag is nog hoe we kinderen, geboren buiten Menen, kunnen bereiken.

6.3. BUITENSCHOOLSE KINDEROPVANG EN AFSTEMMING OP VRIJE TIJD

- 2 facultatieve verlofdagen en korte schoolvakanties: moeilijke afstemming tussen scholen en opvang
- er is een grote traditie om geschoolde PWA in te schakelen in voor- en naschoolse opvang
- er bestaan geen prijsafspraken tussen de scholen
- buitenschoolse opvang voldoet niet aan 10 tot 12 jarigen
- er is onvoldoende zicht op de problematiek van de middagslapers
- voor- en naschoolse opvang wordt georganiseerd door de scholen
- de scholen vragen ondersteuning om de kwaliteit verder uit te bouwen (vorming, materiaal, infrastructuur, personeel)
- Er wordt ook ondersteuning gevraagd naar pedagogische aanpak (verschillende leeftijdsgroepen, aanbod activiteiten)
- Er is een ruim aanbod aan vrijetijdsinitiatieven op woensdagnamiddag, tijdens de week-ends en in de vakanties. Daartegenover is er geen voorziening naar kinderopvang op dat moment. Er is wel een web, maar geen nest.

6.4. DAGOPVANG

- De speelkoffer (speel-o-theek) is onvoldoende gekend en de openingsuren zijn te beperkt;
- Er is geen aanbod voor crisisopvang (zieke kinderen, familie valt weg, sluiting van opvanginitiatieven,...)
- Er is geen netwerking tussen de verschillende voorzieningen
- De bedrijven organiseren zelf geen opvang
- Er is een tekort aan gesubsidieerde opvangplaatsen
- Er zijn geen afspraken naar prijssetting tussen de zelfstandige voorzieningen
- Er zijn weinig afspraken tussen de verschillende opvanginitiatieven tijdens de vakantieperiodes
- Er gebeurt veel opvang door familie;
- De voorzieningen vragen ondersteuning op pedagogisch en materieel vlak
- Speel-loko-theek is gestopt

7. DOELSTELLINGEN

Op basis van de analyse worden de doelstellingen bepaald voor de jaren 2008-2013. Hieraan worden concrete actiepunten gekoppeld om deze doelen te bereiken.

De doelstellingen en actiepunten worden ondergebracht in 4 thema's of prioriteiten.

Doelstelling 1: dagopvang 0-3 jaar

Het lokaal bestuur wil een klimaat creëren waarin het organiseren van een bijkomend en afgestemd opvangaanbod gestimuleerd wordt.

De bedrijfswereld warm maken om aandacht te hebben voor opvang.

Acties

1. Inventaris en evaluatie van de bestaande initiatieven
2. Blijvend overleg tussen alle opvanginitiatieven stimuleren
3. Onderzoeken of er nood is aan een systeem van subsidiëring voor aankoop nieuw materiaal, activiteiten of bij opstart nieuw initiatief

Doelstelling 2: buitenschoolse kinderopvang 2,5-12 jaar

Kinderen moeten naar de opvang en willen naar het vrijetijdsaanbod. Het Lokaal bestuur dat de kinderen zich goed voelen in de opvang en als ze willen van het vrijetijdsaanbod gebruik maken, dit maximaal mogelijk maken.

Acties

1. Optimaliseren van buitenschoolse opvang: leeftijdsgebonden materieel, voorzien in geschikte infrastructuur, aandacht voor veiligheid-preventie-welzijn en bestaande mogelijkheden inventariseren. Ondersteuning rond al deze thema's.
2. Uitwisseling van huidige werking: bundeling van ideeën
3. Uitzoeken of er nood is aan (Netoverschrijdend) afspraken rond de kostprijs
4. Continuering van opleiding van de PWA'ers en vrijwilligers die er nu tewerkgesteld zijn. Daarnaast aanbieden van een vervolgvorming.
5. Opstellen van een functiebeschrijving en opvolging functioneren.

Doelstelling 3: informatie en communicatie

Het lokaal bestuur wil dat de ouders optimaal op de hoogte zijn van het kinderopvangaanbod en dat de communicatie tussen iedereen die bij de kinderopvang in Menen betrokken is vlotter verloopt.

Acties

1. Sociale diensten geven info door. De diensten kunnen zelf beroep doen op Kind en Gezin voor de nodige informatie over kinderopvang.
2. De vraagzijde proberen te bereiken. Ook de Gezinsbond en het bedrijfsleven (nu enkel 't Veer).
3. Bij inschrijving van pas geboren kinderen op de bevolkingsdienst wordt automatisch een brochure kinderopvang aangeboden;
4. Kind en Gezin verspreidt de brochure kinderopvang tijdens de consultaties;
5. De brochure kinderopvang wordt verspreidt bij gynaecologen en kinderartsen
6. Infokrantjes vanuit scholen en diensten worden verruimd met informatie rond kinderopvang of promotie voor de brochure;

7. Op verschillende momenten per jaar wordt er aandacht besteed aan kinderopvang in de stadskrant Leiedraad;
8. Nadenken omtrent het bereiken van anderstaligen
9. Bekijken hoe de nodige informatie, mbt kinderopvang , kan gegeven worden aan nieuwe inwoners van Menen;
10. Onderzoeken hoe de opvanginitiatieven en het aantal vrije plaatsen per initiatief kan gedigitaliseerd worden.

Doelstelling 4: diversiteit en toegankelijkheid

Het lokaal bestuur wil een antwoord helpen zoeken voor bijzondere opvangnoden zoals crisisopvang, occasionele opvang, weekend en nachtopvang en opvang van het zieke kind.

Het LOKO wil het opvangaanbod stimuleren om open te staan voor bijzondere doelgroepen zoals alleenstaande ouders en gezinnen die leven in kansarmoede, allochtonen en kinderen met een handicap.

Acties

1. Info doorgeven via Kind en Gezin bij de geboorte (regioverpleegkundige via huisbezoek);
2. Opvang mutualiteit beter en meer bekend maken
3. Opzetten van vorming voor alle geïnteresseerde opvanginitiatieven over communicatie met de ouders 'omgaan met diversiteit' – dit gaat over het aanleren van attitudes in het omgaan met ouders die 'anders' zijn.
4. Themamomenten organiseren voor alle opvanginitiatieven.
5. Onderzoeken welke uitsluitingsmechanismes er actief zijn en bekijken hoe we deze tot een minimum kunnen herleiden

8. Planning verdere werking van het lokale overleg

Essentieel voor de realisatie van de doelstellingen zijn de gesprekken die gevoerd zullen worden met de direct betrokken partners.

Hiertoe zal het secretariaat van het lokaal overleg over voldoende tijd moeten kunnen beschikken.

Om de informatiedoorstroming te bevorderen wordt voor de komende jaren een werkingsbudget aangevraagd van € 1000. Het gevraagde budget voor de realisatie van de overige doelstellingen is afhankelijk van de voorstellen die groeien uit de gesprekken met de partners.

9. Graad van consensus

Dit beleidsplan werd door de Algemene Vergadering van het LOKO unaniem goedgekeurd.

10. Bijlagen